

Generalforsamling 3. maj 2003

Høring vedr. udlevering til USA samt retsanmodninger

30. Dyreværnsloven - Overtrædelse af pålæg - Sagkyndige udtalelser - Guldfisk
31. Unge lovovertrædere - Brandstiftelse - Samfundstjenestelignende arbejde i medfør af lov om social service § 40
32. Bedrageri - Socialbedrageri - Forældelse, fortsat forbrydelse - Betinget straf
33. Røveri - Ungdomssanktion
34. Pengefalsk - Forsøg - Forsæt
35. Varetægtsfængsling - Gentagelsesfare - Proportionalitet - Tyveri og bedrageri over for plejehjemsbeboere - Samfundstjeneste
36. Beviser - Afhøring via videokonference - Narkotika - Grønland - Lang sagsbehandling - Menneskerettigheder
37. Færdselsloven - Spritkørsel - Uagtsom legemsskade påført nærtstående - Betinget straf
38. Vold i samlivsforhold - Beviser - Ikke vidnetvang eller dokumentation af samleverens tidligere forklaring til politiet - Frifindelse
39. Vold - Meningsløs gadevold - Strafudmåling
40. Brugstyveri som passager - Bøde
41. Nødværge, exces - Forsæt - Vold

Bogomtale - Fuldbyrdelse af straf m.v. 2003

Den hurtigtarbejdende arbejdsgruppe vedr. civile agenter - **Afsløring** af sammensætningen
Generalforsamling ICJ

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Landsforeningens bestyrelse:

Niels Forsby
formand, København

Steen Bech
næstformand, København

Sven-Erik Poulsen
København

Michael Abel
Holbæk

Anne-Birgitte Bjerre-Olsen
Odense

Hans Kjellund
Århus

Mona Martens
Aalborg

Henrik Thorstholm
Skjern

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: **1100**

Formandens adresse:

Nansensgade 45 A, 1366 København K

Telefon 33 36 90 10
Fax 33 93 66 81

Generalforsamling den 3/5 2003

I generalforsamlingen deltog lidt over 50 deltagere. Blandt emner i formandens mundtlige beretning var planer om lokalkurser og andre regionale initiativer. De verserende salærforhandlinger med domstolene samt en række verserende sager, hvor domstolene ikke overholder gældende taksater. Endelig Justitsministeriets lovforslag "til bekæmpelse af rockerkriminalitet og anden organiseret kriminalitet" og foreningens initiativer.

Efter drøftelse var forsamlingen enige om at fremkomme med en udtalelse, der har følgende ordlyd:

"På Landsforeningen af beskikkede advokaters generalforsamling den 3. maj 2003 drøftedes bl.a. regeringens forslag til "bekæmpelse af rockerkriminalitet og anden organiseret kriminalitet".

Forsamlingen tog afstand fra forslaget om begrænsninger i forsvarerens aktindsigt som indebærer, at forsvareren kan forholdes oplysninger af betydning for sagen – uden at blive underrettet om hemmeligholdelsen.

Den foreslåede ordning med beskikkelse af en særlig advokat for den sigtede eller tiltalte til varetagelse af dennes interesser i relation til hemmeligholdelsen er helt utilstrækkelig, da denne advokat ikke har kontakt med sigtede/tiltalte.

Forsamlingen opfordrer landets advokater til – hvis lovforslaget vedtages – ikke at stille sig til rådighed for denne ordning, der på afgørende vis vil svække alle borgeres retssikkerhed.

Henvendelse vedr. udtalelsen kan ske til
Niels Forsby"

Som det fremgår af kolofonen, er der valgt to nye bestyrelsesmedlemmer.

Kontingentet er uændret kr. 1.300 årligt.

Justitsministeriet
Det Internationale Kontor

Østergade 16
23. maj 2003

Vedr.: J.nr. 2002-1660/10-0003. Udkast til aftale mellem EU og USA om udlevering og gensidig retshjælp i straffesager.

Justitsministeriet har med skrivelse af 15. maj 2003, modtaget her den 19. maj 2003, anmodet om en udtalelse om ovennævnte udkast senest mandag den 26. maj 2003.

Det fremgår af det medsendte notat fra Det Internationale Kontor, at aftaleudkastet har været under behandling i alle tilfælde siden april sidste år.

Landsforeningens bestyrelse bemærker indledningsvis, at udkastet, der indeholder en række reguleringer af straffeprocessuelle forhold - uagtet at de efter Justitsministeriets opfattelse ikke giver anledning til lovændringer - dog kan være af afgørende betydning for sigtede i straffesager, hvorfor det er stærkt uacceptabelt, at der er sat en høringsfrist på under en uge fra modtagelsen, hvilket vanskeliggør en fornøden saglig debat forud for indgåelse af aftalen. Landsforeningen har ved tidligere lejligheder påpeget over for ministeriet, at det er uheldigt med de korte høringsfrister, således senest den 4. april d.å. (JM 2003-730-0753), fordi høringssvar om vigtige spørgsmål udarbejdes i et kollegialt forum.

Landsforeningens bestyrelse bemærker, at det som følge af den korte tidsfrist ikke vil være muligt at gennemgå aftaleudkastet i detaljer.

Vedr.: Udlevering.

Bestyrelsen noterer sig, at der efter art. 4, stk. 3, litra C, skal være mulighed for udlevering, også for så vidt angår overtrædelser af bestemmelser om skat, told, valutakontrol samt import eller eksport af råvarer, uanset om der kan være forskelle i lovgivningen hos den anmodende og den anmodede stat.

Bestyrelsen finder denne udvidelse i forhold til almindelige udleveringsbestemmelser betænkelig. Ligeledes bestemmelsen i samme artikel stk. 3, litra 4, hvor man fraviger sædvanlige regler om jurisdiktionskompetence

Bestyrelsen må ligeledes udtrykke betænkelighed i forbindelse med art. 9 om midlertidig overgivelse vedr. en person, der er under retsforfølgning, eller som afsøner en dom i den anmodede stat.

For så vidt angår art. 13 om dødsstraf, bemærker bestyrelsen, at det kan være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention at udlevere personer til USA. Det er ikke tilstrækkeligt at betinge sig, at en eventuel idømt dødsstraf ikke fuldbyrdes. Vilklårene for fanger, der behandles efter regulativer for dødsdømte, kan være under en standard, som må anses for acceptabel efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det må i alle tilfælde kræve en nærmere undersøgelse og afdækning af spørgsmålet, før man går ind for en sådan traktat. Det ville være ønskeligt, at man i stedet fik en ubetinget klausul gående ud på, at der ikke kan ske udlevering, med mindre der af den modtagende stat gives en garanti for, at der ikke kan idømmes dødsstraf.

Vedr. art. 14 bemærker bestyrelsen, at den tager afstand fra enhver form for hemmeligholdelse af oplysninger i forbindelse med udleveringsbegæringen.

Vedr.: Udkast til aftale om gensidig retshjælp.

Bestyrelsen noterer sig i art. 5 muligheden for at indsætte fælles efterforskningshold. Selv om den retsnorm, der kræves for at foranstaltningen træffes i den pgl. sag, skal være den samme som den, der gælder for statens egne indenlandske efterforskningsaktiviteter, skal foreningen udtrykke en betænkelighed ved den pgl. artikel henset til, at de straffeprocessuelle regler i Danmark og USA adskiller sig markant fra hinanden. Det kan befrygtes, at de udenlandske deltagere i efterforskningen ikke magter til fulde at rette sig efter reglerne i det land, hvor de opererer som gæster. Særlig betænkelig bliver bestemmelsen, hvis regeringens forslag om begrænsninger i aktindsigt for forsvareren og den sigtede gennemføres i en eller anden form.

Vedr. art. 6 bemærker bestyrelsen, at den i forbindelse med høringssvaret vedr. den civile retspleje (Lovafdelingen jr.nr. 2001-740-0100, skrivelse af 30. november 2001) har udtrykt nogle betænkeligheder med hensyn til afholdelse af videokonferencer i straffesager. Der henvises til bemærkningerne i den anførte skrivelse.

Art. 9 om begrænsninger i anvendelsen af bevismateriale og øvrige oplysninger synes ikke, som overskriften antyder, at være et spørgsmål om begrænsninger, men snarere en bred adgang til at anvende det modtagne materiale.

Bestyrelsen henleder opmærksomheden på, at der i dansk strafferetspleje er en regel om begrænset brug af bevis ligheder indhentet ved "tilfældighedsfund", herunder at anvendelse af oplysninger indhentet som led i straffeprocessuelle indgreb forudsætter, at en række betingelser er opfyldt. Efter den forklarende note til art. 9 er denne bestemmelse udformet bl.a. for at sikre, at retshjælp kun undtagelsesvist kan afslås under henvisning til databeskyttelse, hvilket i sig selv naturligvis rummer nogle betæneligheder.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Landsforeningens Meddelelse 30/2003

Dyreværnsloven - Overtrædelse af pålæg - Sagkyndige udtalelser - Guldfisk

Straffelovens § 25, dyreværnslovens § 28

En af årets betydeligste sager er blevet afgjort. Sagen om guldfiskene i blendere, der led en forsmædelig død på et kunstmuseum. Som man skylder vigtige sager, har den været længe undervejs til dom. Skuffende nok for mange skete der frifindelse. Uagtet risiko for, at sagen kan blive anket, vælger redaktøren at bringe dommen, mens den stadig står frisk (eller fisk) i erindringen.

Retten i Kolding sag nr. SS 374/2001, 19/5 2003

Kunstmuseet T var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 25, jfr. dyreværnslovens § 28, stk. 3 og § 28, stk. 7, jfr. § 21, stk. 1 ved i februar 2000 i strid med et givet pålæg givet samme dag af politimesteren, at have udstillet levende fisk i køkkenblendere, uden at sikre sig at blenderne ikke kunne aktiveres, hvilket medførte, at 2 fisk blev aflivet i blenderne under smerte og væsentlig ulempe.

Der var påstand om en bøde på 2.000 kr.

T nægtede sig skyldig.

Det fremgik af sagen, at pålægget var nedlagt som følge af en henvendelse fra Foreningen til Dyrenes beskyttelse, og efter at politiet havde rettet en telefonisk henvendelse til den stedlige veterinærchef, der udtalte, at guldfiskene ved aktivering af blenderne ville risikere "store lidelser og død". Pålægget gik derfor ud på at sikre, at blenderne ikke

kunne tændes eller på anden måde aktiveres.

I september 2000 udtalte Det Veterinære Sundhedsråd, at de betragtede forholdet som uforsvarlig behandling af dyr i strid med dyreværnslovens § 1 og § 17, stk. 1.

En politiassistent, veterinærchef, kunstmuseets direktør, servicetekniker fra blenderfirmaet, kunstneren, der havde stået for "installationen", en direktør fra et andet kunstmuseum samt en dr. scient. fra Zoologisk Institut afgav forklaringer, der er udførligt gengivet i dommen (men udelades her i referatet, idet der henvises til præmisserne nedenfor).

"Rettens begrundelse og resultat:

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at pålægget af 11. februar 2000 blev udstedt på grundlag af konstitueret veterinærchef, dyrlæge J's erklæring. Efter erklæringen måtte politiet antage, at en aktivering af blenderne med sværddragere ville medføre, at fiskene enten blev aflivet i strid med dyreværnslovens § 13, stk. 1, hvorefter det skal sikres, at aflivning af dyr sker så hurtigt og smertefrit som muligt, eller også at fiskene blev påført smerte eller væsentlig ulempe i strid med dyreværnslovens § 1.

Efter servicetekniker F's forklaring må det antages, at en akvariefisk, der blendes, vil dø øjeblikkeligt, og efter forklaringen afgivet af dr.scient. H må en sådan aflivningsmetode betegnes som "human".

Som sagen nu foreligger oplyst, er det rettens opfattelse, at anklagemyndigheden ikke har ført bevis for, at den skete aflivning af sværddragere i en blender var i strid med bestemmelserne i dyreværnslovens § 1 eller § 13, stk. 1, eller med andre bestemmelser i samme lov. Som følge heraf har Kolding politi ikke haft det nødvendige saglige grundlag for i medfør af dyreværnslovens § 21, stk. 1, at give Kunstmuseet T pålæg om at sikre, at blenderne ikke blev aktiveret under udstillingen. Museet har derfor heller ikke været forpligtet til at efterkomme pålægget, og allerede som følge heraf frifindes Kunstmuseet T for den rejste tiltale.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Tiltalte T frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger."

Byretten fortjener megen ros for i forbindelse med domsafsigelsen at have lagt hele dommen på Internettet under www.domstol.dk.

Landsforeningens Meddelelse 31/2003

Unge lovovertrædere - Brandstiftelse - Samfundstjenestelignende arbejde i medfør af lov om social service

Straffelovens § 56 og § 181, Lov om social service § 40

To drenge på henholdsvis 17 og 16 år, men på gerningstidspunktet et år yngre, blev for bl.a. brandstiftelse på en spejderhytte, hvor der skete skader for kr. 280.000, idømt betingede straffe på 1½ år på vilkår af bl.a. beskikkelse af personlig rådgiver og psykologsamtaler, samt at de under tilsyn udførte samfundstjenestelignende arbejde i 150 timer hos Den Danske Spejderbevægelse i medfør af § 40 i lov om social service.

Retten i Hjørring SS 25124/99, 1/6 1999

Denne sag hidrører fra en af bladets flittigste bidragsydere, den tidligere kriminaldommer i Hjørring, som havde dommen liggende i flere år til redaktøren. Den blev imidlertid tilbageholdt af hensyn til såvel de tiltalte som de ulveunger, der aldrig fik kendskab til baggrunden for, at der dukkede "praktikanter" op blandt lederne.

A på 17, B på 17 og C på 16 år var under en tilståelsessag tiltalt for en lang række lovovertrædelser, herunder gentagne indbrudstyverier på samme skole begået af alle eller begået af enkelte med nogle af de øvrige som hælere, gentagne overtrædelser af våbenloven, tilvirkning og sprængning af rørbomber og molotovcocktails og besiddelse af ulovlige springknive og haglgeværer, herudover hærværk, politivedtægt, lov om euforiserende stoffer m.v. - i alt 19 forhold. Hovedforholdet var straffelovens § 181, stk. 1, hvor A og C havde sat ild til en spejderhytte, hvorved der skete bygnings-skade for ca. kr. 260.000 og løsrøskade for ca. kr. 20.000.

Efter de tiltaltes forklaringer blev det lagt til grund, at forholdene blev begået "for spændingens skyld".

Alle var iflg. Kriminalforsorgen egnede til betingede domme. Det blev forslået at fastsætte vilkår efter § 40 i lov om social service, herunder eventuelt beskikkelse af personlige rådgivere.

De tiltalte havde alle et godt socialt bagland og gode skoleudtalelser og var i gang med at kvalificere sig til videregående uddannelser. De havde alle fritidsjob.

Efter at sagen i første omgang havde været behandlet i kommunen, blev sagen på forsvarens anmodning udsat på at give forsvareren lejlighed til at undersøge mulighederne for etablering af yderligere vilkår i forbindelse med en helt eller delvis betinget dom, for så vidt angik A og C. Specielt muligheden for en kontakt mellem de tiltalte, deres forældre, spejderbevægelsen og en kontaktperson, der kunne føre tilsyn fra kommunen. Kontakten skulle svare til og træde i stedet for et vilkår om samfundstjeneste, da de unge var under 18 år.

Ved et senere retsmøde oplyste forsvareren, at han havde fundet frem til en lokal spejdertrop, der var interesseret. Der blev udarbejdet en "Samarbejdsoverenskomst", som spejderkorpsen, de unge og deres forældre tiltrådte, og kommunen bekræftede på et tidligt tidspunkt i forhandlingerne, at forvaltningen ville kunne påtage sig udøvelsen af tilsynsforpligtelsen.

Under retsmødet kort før domsafsigelsen forklarede A og C, at deres uddannelse forløb planmæssigt. De var begge begyndt hos spejderne og syntes, at det fungerede godt. Børnene i alderen 8-12 år vidste ikke baggrunden for, at de tiltalte var der. Det var aftalt, hvad de tiltalte skulle deltage i. Herudover ville der blive tilbudt noget frivilligt arbejde.

Anklagemyndigheden protesterede for alles vedkommende mod, at straffen i det hele blev gjort betinget, men ville ikke protestere mod kombinationsstraffe, således at 30 dage blev gjort ubetinget for B og 3 måneder for de to øvrige. Der blev henvist til karakteren af overtrædelserne af våbenloven og straffelovens § 181, stk. 1. Vilkårene for den betingede del af straffene ville kunne fastsættes som indstillet af forsvareren.

Forsvareren henviste til, at A og C var i alderen 15½ - 16 år, da overtrædelserne blev begået, og dels til de foreliggende særdeles gode oplysninger om de tiltaltes sociale netværk.

Retten udmålte straffe på henholdsvis 1½ år, 7 måneder og 1½ års fængsel, der blev gjort betingede med følgende bemærkninger på side 11 i dommen:

"Der findes i de trykte domsoversigter eksempler på sager om overtrædelse af straffelovens § 181, stk. 1, hvor straffen er gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste. I Kriminalforsorgens seneste oversigt er der således på side 70 refereret 2 sager vedrørende ildspåsættelse på skoler med skader på 3 mill. kr. og 9 mill. kr. De tiltalte var henholdsvis 19 og 20 år og blev straffet med betingede domme på fængsel i 1 år 6

måneder plus 180 timers samfundstjeneste og fængsel i 2 år plus 240 timers samfundstjeneste. De havde under deres sager været varetægtsfængslet i henholdsvis 3 måneder 1 uge og 1 måned 3 uger.

I den foreliggende sag har der ikke været tale om varetægtsfængsling, men de tiltalte er til gengæld væsentligt yngre. Når henses hertil, til det oplyste om de tiltaltes personlige forhold og til karakteren af det samfundstjenestelignende vilkår, der er foreslået, findes straffene for de tiltalte A og C i det hele at kunne gøres betingede som nedenfor anført, jf. straffelovens § 56, stk. 2, jf. § 57, stk. 1, nr. 8.

Allerede, fordi straffen for tiltalte B ikke bør være strengere end for de medtiltalte, men tillige med delvis samme begrundelse, bestemmes det tillige, at straffen for denne tiltalte - trods de nye forhold 18 og 19 - i det hele gøres betinget, jf. straffelovens § 56, stk. 2, jf. § 57, stk. 1, nr. 8."

Betingelserne omfattede for alle en prøvetid på 2 år samt efterkommelse af vilkår i medfør af lov om social service § 40, herunder beskikkelse af personlig rådgiver og psykologbehandling i form af samtaler med psykologer ved kommunen.

A og C skulle endvidere i prøvetiden under tilsyn af en i medfør af § 40 i lov om social service udpeget person udføre samfundstjenestelignende arbejde hos Den Danske Spejderbevægelse i 150 timer.

- oo0oo -

Kommunens tilsynsførende oplyste efterfølgende over for retten, at timerne var afviklet til alles tilfredshed og uden problemer.

Landsforeningens Meddelelse 32/2003

Bedrageri - Socialbedrageri - Forældelse, fortsat forbrydelse - Betinget straf

Straffelovens § 56, § 94 og § 279

Akademikeren A var sigtet for socialbedrageri oprindeligt med et erstatningskrav på kr. 437.683, siden kr. 236.591, men under domsforhandlingen reduceret til kr. 170.000 vedrørende perioden december 1995 - april 1998.

A var oprindelig på dagpenge med ret til supplerende indtægter fra selvstændig konsulentvirksomhed som bibeskæftigelse. Det forelå dels til påkendelse, om en række

tidsmæssigt adskilte perioder kunne være en fortsat forbrydelse af hensyn til spørgsmålet om forældelse, dels om A havde videreført den selvstændige virksomhed, efter at han havde meddelt A-kassen, at han var ophørt.

Retten fandt alene A skyldig, for så vidt angik en sammenhængende periode på 1 år fra juli 1996 - juli 1997,¹⁾ men fandt det upåkrævet, at straf kom til fuldbyrdelse, hvorfor straffastsættelsen blev udsat med en prøvetid på 2 år.

Københavns Byrets 21. afd. nr. 21.17580/01, 23/1 2002

A på 57 år var som ovenfor beskrevet tiltalt for socialbedrageri for kr. 170.000. Han nægtede sig skyldig. Han var ikke tidligere straffet af betydning for denne sag.

Retten bemærkede bl.a.:

"Tiltalen vedrører et tidsrum, hvor tiltalte ifølge anklageskriftet uberettiget har fået udbetalt for mange dagpenge. Dette skulle være sket, dels fordi han undlod at oplyse lønindtægt ved ikke at påføre dagpengekortene det korrekte antal timer, han brugte på den selvstændige bibeskæftigelse, han var berettiget til at udføre sideløbende med bevarelse af dagpengeretten i perioden den 3. april 1995 til den 30. september 1996, og dels fordi han undlod at oplyse, at han fortsatte den selvstændige bibeskæftigelse efter den 30. september 1996 og havde lønindtægt."

Retten fandt ikke en sådan sammenhæng mellem de regninger, A havde udskrevet i sin virksomhed fra november 1995 - juli 1996, og senere regninger udskrevet mellem december 1996 og juli 1997, at dette kunne anses som et samlet forhold eller en fortsat forbrydelse, og fortsatte:

"Da forældelsesfristen på 5 år skal regnes fra det seneste tidspunkt, hvor tiltalte undlod at påføre de korrekte timetal for selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse på dagpengekortene, er strafansvaret for tiden forud for den 2. juli 1996 forældet, jf. straffelovens § 92, jf. § 93, stk. 1. nr. 2, jf. § 94, stk. 1."

Retten fandt det bevist, at A efter juli 1996 - om end i et væsentligt begrænset omfang i forhold til tidligere - havde haft lønindtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, og at han ikke havde påført den herved erhvervede lønindtægt på sine dagpengekort.

Resten er citat af dommen:

¹⁾ Den uberettigede indtægt herved er ikke angivet i dommen, og erstatningskravet blev henskudt til civilt søgsmål.

"I henhold til § 5, nr. 1 i bekendtgørelse nr. 1146 af 20. december 1995 med senere ændringer om udøvelse af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse er "virksomhed, som ikke udøves regelmæssigt og mere end midlertidigt, medmindre der er tale om indledning til en mere varig udøvelse af virksomhed", undtaget fra dagpengebegrænsningen i § 3 (78 uger).

På baggrund af omfanget af virksomheden udøvet efter den 2. juli 1996 finder retten det ikke bevist, at tiltalte havde til hensigt at fortsætte den selvstændige virksomhed i et sådant omfang, at han ikke var berettiget til at oppebære dagpenge.

Retten finder derfor alene tiltalte skyldig i den rejste tiltale for så vidt angår perioden fra den 2. juli 1996 til den 11. juli 1997 og for så vidt angår den lønindtægt, tiltalte oppebar for arbejde for M og N i denne periode.

Tiltalte har således overtrådt straffelovens § 279.

Retten finder det imidlertid upåkrævet, at straf kommer til fuldbyrdelse, hvorfor spørgsmålet om straffastsættelse udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 2 år, jf. straffelovens § 56, stk. 1.

En nedlagt erstatningspåstand udskydes til eventuelt civilt søgsmål."

Landsforeningens Meddelelse 33/2003

Røveri - Ungdomssanktion - Kombinationsdom

Straffelovens § 58, § 74 a og § 288

M på 15 og T på 17 år lavede røveri med en attrappistol på en tankstation. M fik ungdomssanktion. T, der havde en tidligere betinget dom for røveri, fik en fællesstraf på 1 år og 3 måneder, heraf 1 år betinget. Resten ansås for udstået med varetægtsfængslingerne i de to sager. Den 3. røver P fik pådømt sin sag særskilt efter at have begået en nyt røveri 5 måneder efter det første og have gennemgået en mentalobservation. Han var 16 år, omfattet af straffelovens § 69, lægerne anbefalede ungdomssanktion, og det blev resultatet.

1) Københavns Byrets 18. afd. nr. 18.12773/02, 11/6 2002

M på 15 og T på 17 år var begge under en tilståelsessag tiltalt for røveri på en tankstation efter § 288, stk. 1, nr. 1, til en samlet værdi af kr. 20.000, idet M konstaterede, om der var andre kunder tilstede, hvorefter han henvendte til tankpasseren sagde:

"Hjælp mig, de er efter mig", hvorefter T og en 3. person af udenlandsk herkomst P indfandt sig i lokalet, hvor P udtalte: "Det er et røveri, sluk lyset og luk døren", hvorpå han fremtog en attrappistol og derefter tog sedler og mønter fra kasseapparatet, hvorefter P og tankpasseren gik ud i baglokalet, hvor M og T allerede befandt sig, hvorpå P beordrede tankpasseren til at åbne et skab. "Hvis du ikke åbner skabet, kommer du galt af sted." Tankpasseren afslog indledningsvis, hvorefter P holdt attrappistolen frem mod ham, og de spurgte: "Hvor er telekortene?", hvilket tankpasseren oplyste. Herefter tog P nogle telekort og endelig fik de tankpasseren til at åbne et skab, hvorfra de tog 35 kartoner cigaretter, inden de forlod stedet.²⁾

Der var for begge påstand om ungdomssanktion, subsidiært fængselsstraf.

M var ustraffet. T havde en tidligere dom fra juni 2001 for røveri, til dels medvirken samt vidnetrusler med fængsel i 4 måneder betinget.

De tiltalte havde været frihedsberøvet lidt under 2 måneder. T var under den tidligere sag frihedsberøvet 14 dage.

Byretten fandt begge skyldige og udtalte:

"Under hensyn til forholdets karakter og grovhed samt de oplysninger, der foreligger om tiltalte M's person må det anses for formålstjenligt, at denne tiltalte undergives en struktureret, kontrolleret socialpædagogisk behandling for at forebygge yderligere lovovertrædelse, jf. straffelovens § 74 a. Tiltalte M idømmes derfor i medfør den nævnte bestemmelse ungdomssanktion på vilkår som nærmere nedenfor bestemt.

Uanset at tiltalte T en gang tidligere er dømt for grovere personfarlig kriminalitet, findes det under hensyn til de foreliggende personlige oplysninger om denne tiltalte ikke formålstjenligt, at han idømmes ungdomssanktion efter straffelovens § 74 a. Straffen fastsættes i medfør af straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1, således at tiltalte som en fælles straf, der også omfatter den betingede dom af 11. juni 2001, idømmes fængsel i 1 år og 3 måneder.

Ved fastsættelsen af straffen er der taget hensyn til tiltaltes unge alder som en formildende omstændighed.

Retten finder det uforholdsmæssigt, at hele den idømte straf fuldbyrdes. Fuldbyrdelsen af 1 år af straffen udsættes derfor og bortfalder på vilkår som nedenfor nærmere bestemt.

²⁾ Redaktøren blev for stakåndet ved tanken om at gengive anklageskriftet ordret uden punktummer.

Den del af straffen, der ikke er gjort betinget, anses undtagelsesvis for udstået med frihedsberøvelsen under denne sag og under den sag, der blev afgjort ved retten i Frederikssunds dom af 11. juni 2001."

M skulle i 2 år undergives tilsyn og socialpædagogisk behandling. I de første to måneder skulle han anbringes på en sikret døgninstitution. Herefter skulle han i indtil 12 måneder anbringes på døgninstitution eller et godkendt opholdssted.

T skulle som led i den betingede straf undergive sig hjælpeforanstaltninger efter lov om social service og fra sit fyldte 18 år og indtil prøvetidens udløb på 3 år tilsyn af Kriminalforsorgen.

2) Københavns Byrets 18. afd. nr. 18.12773/02, 10/10 2002

P på 16 år fik under en tilståelsessag pådømt 2 røverier, hvor gerningsbeskrivelsen i forhold 1 svarer til den refererede sag ovenfor.

I forhold 2 var han tiltalt for røveri efter § 288, stk. 1, nr. 1, ved i en kiosk omkring midnat at have aftvunget en ekspedient kr. 2.000, idet han udtalte: "Det er et røveri, giv mig pengene", "Jeg har en strømpistol - åbn så den kasse".

Der var påstand om fængselsstraf. P var blevet mentalundersøgt. Han var ikke sindssyg, men med overvejende sandsynlighed omfattet af § 69, uden at man dog kunne pege på andre formålstjenlige foranstaltninger end straf til imødegåelse af en formentlig ikke ubetydelig risiko for fremtidig ligeartet kriminalitet.

Man anbefalede dog, at han blev undergivet struktureret, kontrolleret socialpædagogisk behandling, jfr. straffelovens § 74 a.

P var tidligere straffet med udenretlige bøder i 2000 og 2001 for mindre tyveri og brugstyveri.

Han havde i to perioder været frihedsberøvet sammenlagt lidt over 2 måneder.

Retten fandt P skyldig og bemærkede:

"Det fremgår af bemærkningerne til det lovforslag, hvorved bestemmelsen i straffelovens § 74 a om ungdomssanktion blev indsat, at ungdomssanktion vil kunne anvendes i sager, hvor domstolene ville idømme en ubetinget fængselsstraf i intervallet fra 30 dage op til ca. 1 år. Det er dog ikke udelukket at anvende sanktionen over for un-

ge, der står til en lidt længere ubetinget fængselsstraf, f.eks. på 1 år og 6 måneder, hvis ungdomssanktionen anses for mere formålstjenlig end almindelig fængselsstraf.

Efter forholdenes karakter finder retten ikke, at det er udelukket at anvende ungdomssanktion i denne sag, heller ikke selv om det andet røveriforhold er begået, mens tiltalte ventede på en afgørelse vedrørende det første forhold.

Under hensyn til de oplysninger, der foreligger om tiltaltes person, herunder navnlig efter indholdet af mentalerklæringen, finder retten, at det må anses for mere formålstjenligt end almindelig fængselsstraf, at tiltalte undergives en struktureret, kontrolleret socialpædagogisk behandling for at forebygge yderligere lovovertrædelser, jf. straffelovens § 74 a. Tiltalte idømmes derfor i medfør af denne bestemmelse ungdomssanktion på vilkår som nedenfor bestemt."

Vilkårene omfattede 2 års tilsyn og socialpædagogisk behandling. I de 2 første måneder skulle P anbringes i en sikret afdeling på en døgninstitution. Herefter i indtil 12 måneder på en døgninstitution eller et godkendt opholdssted.

Landsforeningens Meddelelse 34/2003

Pengefalsk - Forsøg - Forsæt

Straffelovens § 21 og § 166

T var tiltalt for forsøg på pengefalsk til en samlet værdi af kr. 193.200, idet han ved scanning fremstillede A4 ark af forsiden til 1.000 kr. -sedler. Nogle 200 kr. - sedler havde både fået for- og bagside og var klar til udklipning. I det følgende forhold, hvor han var tiltalt for at have eftergjort kr. 29.400, var det lykkedes at udgive sedler til et samlet pålydende på kr. 11.700. Fængsel i 1 år og 6 måneder.

Københavns Byrets 23. afd. nr. 23.15759/02, 10/7 2002

T på 56 år var tiltalt som ovenfor beskrevet. Han erkendte delvis forhold 2, for så vidt angik kr. 6.000, men hævdede, at de øvrige færdige sedler ikke var udgivet af ham. Han måtte have tabt dem og havde ikke hensigt til udgivelse. Vedr. sedlerne i forhold 1 gjorde han gældende, at de ikke var tilvirket med henblik på udgivelse, men var på "legestadiet".

T var ustraffet. Der var indhentet en personundersøgelse, der fandt ham egnet til samfundstjeneste. Han havde været varetægtsfængslet 2 måneder og 10 dage frem til dommen.

Retten lagde til grund, at sedlerne i forhold 1 var af samme kvalitet som de udgivne sedler, og T var ved anholdelsen i færd med at producere 100 kr. sedler. Retten tilsidesatte T's forklaring om, at sedlerne var på "legestadiet", og fandt, at de var tilvirket med henblik på udgivelse.

Sedlen i et af forholdene under 2 var aldrig fundet, hvorfor T her blev frifundet, men dømt i de øvrige forhold også mod sin benægtelse. Et vidne havde genkendt T i et af de nægtede forhold, ligesom en del af de hos T fundne sedler var "nulrede", så de kom til at se brugte ud.

Fængsel i 1 år og 6 måneder. Retten tilføjede:

"Ved straffens udmåling har retten taget hensyn til, at tiltalte på gerningstidspunktet befandt sig i en personlig krise, og at han efterfølgende har betalt erstatning til de skadelidte.

Der findes dog ikke grundlag for at gøre straffen hverken helt eller delvist betinget."

De resterende sedler og scanneren blev konfiskeret.

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer bl.a.:

"Jeg brugte en del kraft på - i forhold 1 - at gøre gældende, at der ikke kunne straffes for forsøg. Med støtte i bl.a. Hurwitz, Alm. del (1961) s. 338 ff og komm. straffelov Alm. del 6. udgave s. 192 f.n. gjorde jeg gældende, at der her på det helt indledende forberedelsestrin ikke var det tilstrækkelige kvalificerede forsæt, jfr. ordlyden i § 166 "for at bringe dem i omsætning som ægte".

Landsforeningens Meddelelse 35/2003

Varetægtsfængsling - Gentagelsesfare - Proportionalitet - Tyveri og bedrageri over for plejehjemsbeboere - Samfundstjeneste

Retsplejelovens § 762, straffelovens § 62, § 276 og § 279

K havde som ansat på plejehjem svigagtigt fået udbetalt ca. 7.000 kr. og havde selv stjålet over kr. 30.000 fra beboerne. Hun blev forsøgt varetægtsfængslet efter § 762, stk. 1, nr. 2, da hun havde to tidligere betingede domme henholdsvis for bedrageri på

plejehjem og for socialbedrageri. Retten løslod hende imidlertid med henvisning til § 762, stk. 3, da det ikke kunne udelukkes, at en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste kunne komme på tale. Dette blev også siden resultatet både i by- og landsret.

Københavns Byrets afdeling for grundlovsforhør, nr. 17862/02, 30/7 2002

K på 30 år var fremstillet med sigtelse for i en række forhold som ansat på et plejehjem at have stjålet beløb på over kr. 30.000 fra beboerne, ligesom hun svigagtigt havde formået det øvrige personale til at udbetale beløb typisk på kr. 1.000, som hun angiveligt ville købe tøj til beboerne for.

K erkendte sig skyldig. Forholdene var begået på grund af dårlig økonomi. Hun havde en mindreårig datter, som boede skiftevis hos hende og barnets fader.

Hun bekræftede, at hun tidligere i 2000 og 2001 var idømt henholdsvis 20 dage betinget og 4 måneder betinget for henholdsvis bedrageri på et plejehjem og for socialbedrageri.

Anklageren begærede hende fængslet i 13 dage. Retten medgav, at der, henset til den anholdtes tidligere straffe for bedrageri, og da forholdene var begået i prøvetiden, var bestemte grunde til at frygte, at anholdte på fri fod ville begå ligesortet kriminalitet, men tilføjede:

"Retten finder imidlertid, at en varetægtsfængsling for de påsigtede forhold vil stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis sigtede findes skyldig, jf. retsplejelovens § 762, stk. 3. Retten har herved lagt vægt på, at det ikke kan udelukkes, at en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste kan komme på tale, hvis sigtede findes skyldig i de påsigtede forhold.

T h i b e s t e m m e s :

Anholdte K løslades."

Sagen kom for byretten i november 2002 som tilståelsessag. K oplyste om sine personlige forhold bl.a., at der stadig var fælles forældremyndighed, hvor datteren boede på skift hos forældrene. K's gæld var på 2-300.000 kr. Hun var i øjeblikket ved at søge en ordning med kreditorerne. Hun arbejdede stadig inden for samme branche, men havde genoptaget behandling hos en psykolog, idet socialcentret nu gav økonomisk støtte.

Der var indhentet en personundersøgelse. Byretten idømte 8 måneders fængsel, men gjorde straffen betinget af samfundstjeneste i 100 timer inden for en længstetid af 8 måneder.

Anklagemyndigheden ankede til skærpelse. K påstod stadfæstelse.

Landsretten (Ø.L. 7. afd. a.s. nr. S-4587-02, 24/4 2003) udtalte:

"Fællesstraffen findes passende udmålt.

Også efter det for landsretten fremkomne om tiltaltes personlige forhold findes det uanset sagens karakter og tiltaltes hurtige recidiv forsvarligt at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste som bestemt af byretten.

Landsretten stadfæster derfor dommen, således at prøvetiden regnes fra landsrettens dom."

Landsforeningens Meddelelse 36/2003

Beviser - Afhøring via videokonference - Narkotika - Grønland - Lang sagsbehandling - Menneskerettigheder

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 6, lov om euforiserende stoffer § 3

T, bosiddende i København, blev via videokonference afhørt og dømt af Nuuk Kredsret for i 1996 at have indsmuglet kr. 164.000 fra Nuuk til Ålborg indstøbt i en glasfiberjolle, hvoraf en del af pengene var beregnet til indkøb af ikke under 400 g hash og resten afregning for eller beregnet til indkøb af ikke under 2,3 kg hash. Henset til, at han var blevet gjort bekendt med sigtelsen i 1997, og at der nu var forløbet 5 år, inden han fik dom, fraveg retten sædvanlig udmålingspraksis og idømte T en bøde på kr. 25.000. Penge og glasfiberjolle blev konfiskeret.

Nuuk Kredsret K 1673/00, 19/9 2002

T på 40 år var tiltalt for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer ved i en ikke nærmere fastlagt periode i 1996 i Nuuk at have modtaget kr. 25.000 fra nu domfældte A, som var beregnet til indkøb af ikke under 400 g hash, hvilke penge han indstøbte i en glasfiberjolle sammen med yderligere kr. 139.800, som var afregningen for eller beregnet til indkøb af ikke under 2,3 kg hash, hvorefter båden i oktober 1996 blev fremsendt til Ålborg, hvor pengene blev udfundet og beslaglagt.

Anklagemyndigheden påstod 8 måneders anstaltsanbringelse samt konfiskation af båd og penge.

T, der ikke var straffet af betydning for sagen, nægtede sig skyldig, subsidiært frifindelse for konfiskation af pengene og afvisning af påstanden om konfiskation af båden. Der blev vedr. evt. strafudmåling henvist til sagens lange behandlingstid, jfr. EMK artikel 6.

To vidner, herunder A, afgav forklaring. T forklarede sig over for Kredsretten via en videokonference sammen med sin forsvarer i København.

Det fremgik af T's forklaring, at han rejste til Nuuk i 1996, da hans kæreste skulle påbegynde en uddannelse. T solgte elfenbenssmykker. A var en bekendt, som T lånte kr. 80.000 til en båd. Da T efter ca. 6 måneder skulle tilbage til Danmark, bad han B om at sende jollen med T's ejendele i. Det var rigtigt, at han havde indstøbt penge i glasfiberjollen, men de stammede ikke fra hash. (Stærkt forkortet referat, ER)

A bestred ligeledes at have givet T penge til hash. Det var korrekt, at vidnet tidligere var dømt for at have givet T kr. 25.000 til indkøb af hash. Han havde forsøgt at få sagen genoptaget, men var blevet afvist af Grønlands Landsret. Det var, fordi han var under pres af politiet, at han havde tilstået.

B forklarede om T's interesse for smykker af ben og opbevaring af T's jolle. B havde sendt jollen til Danmark, men var ikke vidende om indholdet.

Der blev dokumenteret en tolderklæring, hvorefter T's fingeraftryk var fundet på plastikposer med pengene. Båden var højst kr. 20 - 25.000 værd. Den var renoveret, af ældre dato og ikke særlig professionelt opbygget.

På en kontoudskrift fra en bank var noteret "22.11 Lidt sort fra (..A..) 80.000 kr."

T havde tidligere i Københavns Byret afgivet indenretlig forklaring, bl.a. om mellemværendet med A. Han havde her bl.a. forklaret: "R er en gammel kollega. Jollen blev sendt hjem til ham i Danmark, fordi T skulle have en adresse at sende den til og en troværdig modtager. T indstøbte pengene i jollen, fordi han ikke ville stå med dem i lommen ved indrejsen i Danmark. Det ville kunne give anledning til spørgsmål, og det var ikke meningen, at nogen skulle vide, at T havde pengene."

Retten fandt T skyldig særligt efter A's forklaring om, at han var dømt for samme forhold. Retten fandt det ikke betænkeligt at tilsidesætte T's forklaring om, at pengene stammede fra salg af dyre smykker i Nuuk.

Om sagsforløbet og strafudmålingen anfører retten side 7 i dommen:

"Tiltalte bliver gjort bekendt med sigtelsen af 18. august 1997, anklagemyndigheden udfærdiger anklageskrift den 22. juli 1998 og denne forkyndes for tiltalte den 7. september 1998. Kredsretten i Nuuk opretter sagen den 20. november 2000, hvorefter den bliver begæret fremsendt til subsidiær afhøring af tiltalte i Danmark den 22. december 2000. Herefter modtages sagen igen ved kredsretten den 16. juli 2001, herefter har det været diskuteret hvor sagen skulle domsforhandles. Alene når henses til at sagen fra dens forkyndelse først modtages i kredsretten i Nuuk mere end 2 år efter, finder retten, at der foreligger en krænkelse af artikel 6 i Den europæiske Menneskeretskonvention om retten til rettergang inden en rimelig frist. Retten bemærker, at der nu er gået 6 år fra sagens opstart til sagens domsforhandling, hvilket findes urimeligt.

På baggrund heraf finder retten at kunne idømme en foranstaltning, der tilsidesætter retspraksis. Retten skønner det herefter rimeligt at idømme tiltalte en bøde på kr. 25.000,00. Der vil ske konfiskation af beløbet. Selvom anklagemyndigheden først under domsforhandlingen mundtligt nedlægger påstand om, at der skal ske konfiskation af en gul speedbåd af glasfiber, finder retten det rimeligt, når henses til at båden er anvendt til lovovertrædelsen, at der sker konfiskation af båden."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer:

"Afhøring pr. videokonference var en meget negativ oplevelse - det er nærmest kontraafhøring med bind for øjnene."

Landsforeningens Meddelelse 37/2003

Færdselsloven - Spritkørsel - Uagtsom legemsskade påført nærtstående - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 249, færdselslovens § 53

T kørte spritkørsel med en promille på 1.69 i frakendelsestiden fra tre tidligere domme og forårsagede, at hans samlever pådrog sig komplet lammelse af benene, blæren og tarmmuskulaturen. Både i by- og landsret idømt betinget straf, navnlig under hensyn til de betydelige skader på samleversken og hendes behov for hjælp og pleje.

V.L. 6. afd. a.s. S-1414-02, 18/11 2002

T på 33 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af færdselslovens § 3, § 53 og § 117, ved i frakendelsestiden fra tre tidligere spritdomme at have kørt med en promille på mindst 1.69, hvilket i forbindelse med manglende agtpågivenhed bevirkede, at han mistede herredømmet over bilen, der kørte ud i rabatten og ind i noget beplantning med betydelig person og materiel skade til følge.

Herudover straffelovens § 249, ved at have forårsaget, at samleveren S, der var passager i bilen, pådrog sig brud på øverste lændehvirvel, forskydning mellem nederste brysthvirvel samt komplet lammelse af benene, blæren og tarmmuskulatur.

Anklagemyndigheden påstod ubetinget straf. T påstod straffen gjort betinget. Han var tidligere straffet tre gange for spirituskørsel senest i 1994, hvor førerretten blev frakendt 10 år fra februar 1995.

Byretten bemærkede:

"Under hensyn til den særdeles svære tilskadekomst i forhold 3 fastsættes straffen til fængsel i 4 måneder, jf. færdselslovens § 117, stk. 1, jf. § 53, stk. 1, § 117, stk. 6 og straffelovens § 249.

Inden den skete strafskærpelse, der fandt sted i 1995/96, var det sædvanlig praksis, at idømte frihedsstraffe blev gjort betingede i sager om spritkørsel kombineret med overtrædelse af straffelovens § 241 eller § 249, hvis afdøde eller tilskadekomne var en af tiltaltes nære pårørende.

Det fremgår hverken af lovgivningen eller af den senere retspraksis, at der er fundet anledning til en ændring af praksis på dette punkt.

Under hensyn til, at tilskadekomne i denne sag er tiltaltes samleverske, bestemmes det herefter, at straffen ikke skal fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2."

Førerretten blev frakendt for bestandig.

Vilkårene for den betingede dom var en prøvetid på 2 år. 1 års tilsyn af Kriminalforsorgen, i hvilken periode T skulle følge en struktureret, kontrolleret alkoholistbehandling efter tilsynsmyndighedens nærmere bestemmelse.

Anklagemyndigheden påstod skærpelse, navnlig således at straffen blev gjort ubetinget, og at T blev idømt en tillægsbøde.

T påstod formildelse, subsidiært stadfæstelse.

Resten er citat af landsrettens dom:

"Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han og S nu er flyttet til et 1-plans hus, og at de har søgt om at få dette hus indrettet, så det bliver mere handicapvenligt. S kan således ikke selv komme ind i huset, ligesom hun ikke selv kan komme ud i køkkenet. Børnene bor nu hos faderen, men de opholder sig ca. halvdelen af tiden hos dem. Det er ham, der står for alt det praktiske i hjemmet, ligesom han hjælper S med hendes personlige pleje. Hvis han skal i fængsel, vil det være nødvendigt med døgnpleje af S. Han tager stadig antabus to gange ugentligt hos sin læge, og han er stadig arbejdsløs.

Landsrettens bemærkninger og resultat:

Af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes det, at straffen er fastsat som sket.

Navnlig under hensyn til de meget betydelige skader på legeme og helbred, som S blev tilføjet uagtsomt ved tiltaltes kørsel og særligt under hensyn til S's behov for hjælp og pleje, tiltrædes det ligeledes, at straffen er gjort betinget som sket, selv om der var tale om spirituskørsel i frakendelsestiden. Prøvetiden skal dog regnes fra denne landsretsdom.

Der er ikke fundet anledning til at idømme tiltalte en tillægsbøde.

Det tiltrædes endeligt, at tiltalte er frakendt førerretten for bestandig.

Med den anførte ændring stadfæster landsretten dommen."

Landsforeningens Meddelelse 38/2003

Vold i samlivsforhold - Beviser - Ikke vidnetvang eller dokumentation af samleverens tidligere forklaring til politiet - Frifindelse

Retsplejelovens § 171 og § 877, straffelovens § 245

T var tiltalt for vold mod samlever. Da retten nægtede at pålægge denne vidnepligt eller at tillade dokumentation af rapportforklaring, nedlagde anklagemyndigheden under domsforhandlingen påstand om frifindelse.

Københavns Byrets 21. afd. nr. 21. 20733/02, 27/9 2002

T på 41 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1 og § 244, ved i lejligheden at have væltet S om i sofaen og forsøgt at slå hende i hovedet med knytnæve og en vase, hvilket delvis mislykkedes, da hun beskyttede sig og derfor kun blev ramt på hænder og arme. Herefter smed T iflg. anklageskriftet en bordplade i ryggen på hende og tog kvælertag på hende, mens han samtidig slog hendes hoved ind i væggen.

T nægtede sig skyldig. Det fremgår af den medsendte retsbog, at T intet huskede om episoden, og at han fortsat boede sammen med S.

Denne mødte, men ønskede ikke at afgive forklaring. Anklageren dokumenterede politiattesten og anmodede nu om, at det i medfør af RPL § 171, stk. 3, blev pålagt vidnet at afgive forklaring, subsidiært at det i medfør af RPL § 877, stk. 3, blev tilladt at dokumentere vidnets forklaring til politirapport, eller at det blev tilladt at føre den rapportoptagende politimand som vidne.

Efter votering tilkendegav retten, at begæringen ikke kunne tages til følge. Anklageren frafaldt kendelse og nedlagde herefter påstand om frifindelse, hvilken påstand retten fulgte.

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer:

"Forurettede havde under sagen trukket sin anmeldelse tilbage og ønskede heller ikke at afgive forklaring i retten. En omstændighed, der formentlig har spillet en rolle i forbindelse med rettens beslutning om at nægte anklagemyndighedens begæring om vidneførsel, har nok været, at personskaden var ret begrænset."

Landsforeningens Meddelelse 39/2003

Vold - Meningsløs gadevold - Strafudmåling

Straffelovens § 244

M og T på 19 år deltog under en festival i, hvad landsretten betegnede som meningsløs gadevold. Under hensyn til voldens karakter og strafskærpelsen fra juni 2002 blev de delvist betingede domme fra byretten dels skærpet, dels gjort ubetingede til henholdsvis 60 og 40 dages fængsel.

V.L. a.s. S-2693-02, 3/12 2002

M og T på 19 år var tiltalt for efter strafskærpelsen i juni 2002 at have overtrådt § 244 kl. 05.26 på gaden, M ved at have jagtet A, der forsøgte at undløbe ind gennem en hæk, hvor han faldt om, hvorefter M tildelte A flere knytnæveslag og spark i ansigtet med en brækket næse samt en tandskade til følge.

T ved at have slået tre personer, B med en knyttet hånd ved venstre øje, C to slag i ansigtet med flad hånd, og D fire eller fem slag med flad hånd og et slag med knyttet hånd, alle i ansigtet.

Der var delvis erkendelse og bevisførelse ved de forurettede.

M havde fra maj 2002 en betinget straf på 20 dages fængsel for brugstyveri og hærværk.

Der var lægeattest på A's læsioner, skævhed af næsen samt en fortand, der dels var løs, dels havde fået slået et stykke af. Der ville være forbigående mén.

Byretten lagde vedr. M til grund, at han var løbet efter A og havde tildelt denne et knytnæveslag i ansigtet samt - mens A lå på jorden - to spark i henholdsvis ansigtet og brystet med de angivne skader til følge.

T blev fundet skyldig i den beskrevne vold mod B og D, men frifundet for så vidt angik C.

Byretten henviste til strafændringen og idømte M 40 dage og T 30 dages fængsel, men fandt det for begge upåkrævet, at straffen blev fuldbyrdet i sin helhed, hvorfor 20 dage blev gjort betinget, idet der nok var tale om gadevold, men under værtshuslignende forhold og efter forudgående kontakt i form af ord og/eller handling, ligesom der blev henvist til de tiltaltes personlige forhold (ikke nærmere oplyst i dommen). Prøvetiden blev sat til henholdsvis 2 og 1 år, og M skulle yderligere udføre 40 timers samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden ankede til skærpelse, M påstod formildelse og T stadfæstelse.

A's samlede erstatningskrav udgjorde kr. 23.000, heraf ca. kr. 10.000 til tandlæge, men også sygemelding over 100 dage samt psykologbehandling. M bestred kravet størrelsesmæssigt som udokumenteret. Han ville hellere afsone en frihedsstraf end udføre samfundstjeneste. T var landbrugselev.

Landsretten udtalte:

"Efter det foreliggende, herunder at volden er begået ca. 900 meter fra festivalpladsen, er der tale om meningsløs gadevold, der er begået, uden der har foreligget forudgående provokation, der har kunnet give nogen rimelig anledning til den udøvede vold. Under hensyn til voldens karakter og følger og den ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 vedtagne skærpelse af straffen for overtrædelse af bl.a. straffelovens § 244, findes straffen herefter for tiltalte M passende at kunne udmåles til fængsel i 60 dage og for tiltale T til fængsel i 40 dage.

Efter forholdenes karakter er der uanset de tiltaltes unge alder og personlige forhold i øvrigt ikke grundlag for at gøre straffene betingede.

De juridiske dommere tager det af tiltalte M anerkendte erstatningskrav på 595 kr. til følge og henskyder det ikke dokumenterede krav til indtaling ved civil søgsmål.

Med de anførte ændringer stadfæster landsretten dommen."

Landsforeningens Meddelelse 40/2003

Brugstyveri som passager - Bøde

Straffelovens § 293 a

T havde 2 dage efter indførelse af § 293 a ladet sig befordre som passager i en brugsstjålet bil. Under hensyn til, at han ikke selv havde foretaget aktive handlinger, blev straffet fastsat til bøde.

Ø.L. 9. afd. a.s. nr. S-3443, 14/1 2003

T på 19 år var under en tilståelsessag tiltalt for brugstyveri efter § 293 a, ved at have brugt en personbil til kørsel.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om frihedsstraf, men byretten fastsatte straffen til 8 dagbøder á kr. 500, og bemærkede:

"Retten har ved straffastsættelsen lagt vægt på tiltaltes nu særdeles gode personlige forhold og at han ikke selv har foretaget aktive handlinger i forbindelse med brugen af bilen."

Anklagemyndigheden ankede med påstand om skærpelse. T påstod stadfæstelse. Til brug for ankesagen var der indhentet en personundersøgelse.

Resten er citat af landsrettens dom:

"Tiltalte har supplerende forklaret blandt andet, at han få dage forinden gerningstidspunktet havde lært L at kende. Det var L, der kom kørende i bilen, og tilbød kørelighed til Bakken og Bellevue. Han opdagede først, da han havde sat sig ind i bilen, at den var opbrudt ved tændingslåsen. De blev standset af politiet, da de kørte hjem fra Bakken mod byen. Han tænkte ikke nærmere over, at han på hjemturen lod sig befordre i en brugsstjålet bil. Han har ikke kørekort.

Det findes, uanset at udgangspunktet for fastsættelsen af straffen for brugstyveri af motorkøretøj er ubetinget frihedsstraf, under de foreliggende omstændigheder, hvor tiltalte ikke var den, der havde sat sig i besiddelse af bilen, men alene var passager, undtagelsesvis grundlag for idømmelse af bødestraf.

Straffen findes passende udmålt.

Landsretten stadfæster derfor dommen."

Landsforeningens Meddelelse 41/2003

Nødværge, excès - Forsæt - Vold

Straffelovens § 13 og § 244

En togfører T havde taget fat i en togpassager A's krave med begge hænder og presset ham ned mod sædet, hvorved A slog baghovedet og fik en blodansamling. T var formentlig ved en misforståelse - af den opfattelse, at voldsanvendelsen var nødvendig for at forhindre A i at angribe en anden passager. Frifundet for vold efter § 13, stk. 2, selv om T havde overskredet grænserne for lovlig nødværge.

Retten i Helsingør, 1.00195/03, 25/3 2003

T på 30 år og togfører var tiltalt for vold efter straffelovens § 244 ved i et tog ved Helsingør Station at have taget kvælertag på A og efterfølgende have presset A ned mod et bord og sæde i en togekupé, hvorved A pådrog sig blodudtrædninger på halsen samt en 4 x 4 cm blodansamling i baghovedet.

T var ikke tidligere straffet og påstod frifindelse under henvisning til § 13, stk. 1, subsidiært stk. 2. Han erkendte at have presset A mod sædet, men nægtede at have taget kvælertag.

A og tre yderligere vidner, herunder en politibetjent, afgav forklaring, der kun er gengivet i retsbogen.

Der var lægeattest på blodudtrædningerne, bl.a.:

"Halsen: Typiske blodudtrædninger efter kvælertag, værst på højre side."

Retten udtalte:

"Efter bevisførelsen findes det mod tiltaltes faste benægtelse ikke med den til domfældelse fornødne sikkerhed bevist, at tiltalte har taget kvælertag på forurettede. Det lægges herefter til grund, at tiltalte har øvet vold mod forurettede ved at tage fat i hans krave med begge hænder og derefter presse ham ned mod sædet, hvorved forurettede undervejs slog baghovedet og fik en blodansamling som beskrevet i anklageskriftet. Det lægges endvidere til grund, at tiltalte var af den opfattelse, at voldsanvendelse var nødvendig for at forhindre forurettede i at angribe en anden passager, uagtet, at dette formentlig var en misforståelse fra tiltaltes side. Han findes imidlertid at have overskredet grænserne for lovligt nødværge, hvorfor han ikke kan frifindes i medfør af straffelovens § 13, stk. 1. Under hensyn til den situation tiltalte befandt sig i, finder retten, at tiltalte bør være straffri i medfør af straffelovens § 13, stk. 2.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Tiltalte T frifindes."

- 00000 -

Dommen er ikke anket. Af den medsendte retsbog fremgår, at et af vidnerne fra toget forklarede, at "en ældre mand på omkring 30 år og en ung stod i midtergangen og skubbede til hinanden. A havde rejst sig med hænderne i lommen og spurgte: "Hvad sker der her". Umiddelbart efter kom togføreren (T) og tog fat i A med begge hænder omkring dennes hals og lagde ham ned på sædet. Efter episoden havde A mærker rundt om halsen og under øjet. Han ville imidlertid ikke følge politiets opfordring om at tage på skadestuen, men forsatte sin bytur sammen med vidnet hele natten.

En tilkaldt politibetjent havde på stationen set en lille flok på 6-7 stykker, højstemte og feststemte og alkoholpåvirkede i forskellig grad.

A, der oplyste, at der var blevet taget kvælertag, havde rifter på halsen, men efter vidnets vurdering ikke egentlige trykmærker. A var blevet vejledt om at tage på skadestuen, men ville overveje, om han ville anmelde forholdet. I første omgang ville han gå i byen med sine venner.

Den hurtigtarbejdende arbejdsgruppe vedr. civile agenter mv.

Justitsministeriet, Lovafdelingen Kontor: Besvarelse af spørgsmål nr. 25 af 15. maj 2003 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Bekæmpelse af rockerkriminalitet og anden organiseret kriminalitet) (L 218 - bilag 23). Spørgsmål nr. 25: "Ministeren bedes oplyse sammensætningen af den hurtigtarbejdende arbejdsgruppe, som bestod af repræsentanter fra politiet og anklagemyndigheden."

Svar: "Den hurtigtarbejdende arbejdsgruppe, som jeg nedsatte i januar i år, bestod af repræsentanter for Justitsministeriet, Rigsadvokaten, Rigspolicefen, Politidirektøren i København, Statsadvokatforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen og Foreningen af Politiledere i Danmark."

Bogomtale - Fuldbrydelse af straf m.v. 2003

Kriminalforsorgen oplyser, at en ny udgave af særtrykket med straffuldbrydelsesreglerne nu er trykt.

Bogen kan købes gennem boghandlerne eller ved direkte henvendelse til:

Danmark.dk's netboghandel

Tlf. 1881

Fax 33 37 92 80

E-post: sp@itst.dk

www.danmark.dk/netboghandel

Prisen for særtrykket er 167 kr.

Særtrykket er på 344 sider og således mere omfattende end den tidligere udgave. Dette skyldes navnlig, at særtrykket nu er udbygget med et 11 siders alfabetisk emneregister, som indeholder ca. 240 henvisninger til de mest relevante regler inden for de enkelte områder. Herudover findes der i det nye særtryk forskrifter, som ikke var i det tidligere særtryk.

Generalforsamling ICJ

Den danske afdeling af International Commission of Jurists afholder ordinær generalforsamling

**Onsdag den 11. juni 2003 kl. 16.30
i Københavns Byret, Præsidentens mødesal.**

Generalforsamlingen indledes med et oplæg fra udenrigsråd *Tyge Lehmann*, Udenrigsministeriet, om Krigens folkeret set i lyset af den internationale terrorisme.

Foredraget vil lægge op til efterfølgende spørgsmål og diskussion. Deltagelse i foredraget er gratis.

Den ordinære generalforsamling for medlemmer af foreningen afholdes fra kl. 18.00. Dagsorden vil blive sendt til medlemmer af foreningen.

Den danske afdeling af International Commission of Jurists (ICJ) er en forening, der har til formål at samle jurister og jurastuderende om at udbrede kendskabet til og styrke menneskerettighederne.

Spørgsmål om foreningen og indmelding kan ske til foreningens sekretariat, advokat Hanne Rahbæk, Advokatfirma Nyborg & Rørdam, St. Kongensgade 77, 1264 København K.